

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จาก เป้าหมายของกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว ฉบับที่ 2 ซึ่งครอบคลุมช่วงเวลา 15 ปี (ระหว่าง พ.ศ. 2551 – 2565) เมื่อสิ้นสุดแผนในปี พ.ศ. 2565 ที่มุ่งให้การศึกษาในระดับอุดมศึกษาของไทยไปสู่การ “ยกระดับคุณภาพอุดมศึกษาไทย เพื่อผลิตและพัฒนาบุคลากรที่มีคุณภาพสามารถปรับตัวสำหรับงานที่เกิดขึ้นตลอดชีวิต พัฒนาศักยภาพอุดมศึกษาในการสร้างความรู้และนวัตกรรม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในโลกาภิวัตน์ สนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนของท้องถิ่นไทย โดยใช้กลไกของธรรมาภิบาล การเงิน การกำกับมาตรฐาน และเครือข่ายอุดมศึกษา บนพื้นฐานของเสรีภาพทางวิชาการ ความหลากหลาย และเอกภาพเชิงระบบ” (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา . 2551 : 3) อีกทั้ง นโยบายของรัฐที่ต้องการผลักดันให้มหาวิทยาลัยของรัฐบาลออกนอกระบบราชการ เนื่องจากต้องการที่จะปฏิรูปการศึกษาเพื่อการพัฒนาวิชาการในระบบอุดมศึกษาของรัฐ โดยการสร้างความแข็งแกร่งทางวิชาการ เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ซึ่งมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งจะต้องมีการทำเทียมกันในเรื่องของการแข่งขัน และต้องบริหารกิจการอย่างมีประสิทธิภาพให้สามารถมีรายได้เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย เพื่อดำรงกิจการได้ด้วยตนเอง ซึ่งส่งผลให้เกิดการแข่งขันกัน และส่งผลให้การศึกษาเป็นสินค้าชนิดหนึ่งที่มหาวิทยาลัยต้องสร้างความแตกต่างให้แก่ตนเอง และสิ่งที่เห็นได้ชัดเจนคือการแข่งขันในการเปิดหลักสูตรและสาขาวิชาใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น เพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการของลูกค้า รวมทั้งการเปิดรับเข้านักศึกษาอย่างไม่จำกัด และหลักสูตรที่เป็นที่ต้องการของตลาดและมีการแข่งขันกันมากที่สุดหลักสูตรหนึ่งคือ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ซึ่งกระแสมหาวิทยาลัยเพื่อเข้าศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ส่งผลต่อรายได้ที่สูงให้กับสถาบันที่เปิดสอน โดยการแข่งขันในการเปิดหลักสูตรการเรียนการสอนดังกล่าว มากกว่า 100 แห่งทั่วประเทศ มีเม็ดเงินหมุนเวียนมากกว่า 2,500 – 3,000 ล้านบาทต่อปี (ธนิศา ธนธีรนนท์. 2551 : 1)

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏแห่งแรก ที่มีประสบการณ์การเปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษาอย่างเป็นทางการ โดยมีประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามาตั้งแต่ พ.ศ. 2532 เมื่อครั้งร่วมมือทางวิชาการกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

โดยเปิดสอนหลักสูตรมหาบัณฑิต ต่อมาเมื่อมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พ.ศ. 2538 มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครจึงจัดตั้งคณะกรรมการเตรียมการเปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษา และต่อมาจึงจัดเปิดหลักสูตรบัณฑิตศึกษาขึ้นในปี พ.ศ. 2541 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาครู อาจารย์ นักวิชาการ และนักวิชาชีพชั้นสูงสาขาต่างๆ สามารถวิเคราะห์ห้องค์ความรู้ใหม่ โดยกระบวนการวิจัยและประยุกต์ใช้ศาสตร์ที่เป็นสากลในการพัฒนาประเทศชาติ (มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร. 2546 : 9) สำหรับ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ได้เริ่มจัดให้มีการเรียนการสอนขึ้นตั้งแต่ปีการศึกษา 2547 โดยวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เพื่อผลิตมหาบัณฑิตให้มีความรู้ ความสามารถ และวิสัยทัศน์ในการพัฒนาองค์การทางธุรกิจ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อผลิตผู้บริหารที่มีความรู้ ความสามารถทั้งในด้านวิชาการและประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการธุรกิจที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับสภาพสังคมและเศรษฐกิจที่เป็นจริงอย่างเหมาะสม เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์ และการสร้างความเป็นผู้ประกอบการที่เพียบพร้อมด้วยความสามารถและคุณภาพ เพื่อเสริมสร้างให้ผู้ศึกษาได้ตระหนักถึงจริยธรรม มีจิตสำนึกที่จะดำเนินธุรกิจด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม และมีความเข้าใจในปัญหาของสังคมอย่างแท้จริง และยังสามารถที่จะนำไปใช้ในการบริหารธุรกิจให้ประสบความสำเร็จได้ ซึ่งบัณฑิตเหล่านี้จะต้องมีความรู้ทั่วไปทางธุรกิจ รู้หน้าที่หลักสำคัญของธุรกิจ มีความสามารถในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของธุรกิจ และยังสามารถที่จะนำความรู้เหล่านี้ไปวางกลยุทธ์ธุรกิจทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อที่จะแข่งขันกับธุรกิจอื่น ๆ ทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ และสิ่งสำคัญคือจะต้องรู้ถึงจรรยาบรรณความรับผิดชอบต่อสังคมในการจัดทำธุรกิจของตนเอง และจากสภาพเศรษฐกิจประเทศไทย และเพื่อให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงและกระแสการแข่งขัน จึงได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตร โดยคณะกรรมการบริหารหลักสูตรบริหารธุรกิจให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันและสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายอย่างแท้จริง โดยการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ใหม่จำนวน 1 หลักสูตร จำแนกเป็น 7 กลุ่มวิชา คือ การจัดการทั่วไป การจัดการการตลาด การจัดการทรัพยากรมนุษย์ การจัดการนวัตกรรมทางธุรกิจ การจัดการโลจิสติกส์ การจัดการวิสาหกิจ และการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน (มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร. 2552 : 7)

จากสภาพปัญหาที่กล่าวมาแล้วข้างต้น การพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลง และการแข่งขันในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย หรือที่เรียกว่ากลุ่มลูกค้า ให้เป็นไปอย่างสมบูรณ์ได้นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาข้อมูลจากผู้ใช้ประโยชน์จากหลักสูตรดังกล่าว โดยตรง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา “ทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร” เพื่อให้

ทราบถึงสภาพการจัดการศึกษาในปัจจุบัน และให้ได้ข้อมูลที่สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ต่อไป

คำถามการวิจัย

1. นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครมีทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตอยู่ในระดับใด
2. นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลมีทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตแตกต่างกันหรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล

ประโยชน์ของการวิจัย

1. นำผลที่ได้จากการศึกษาไปพัฒนาและปรับปรุงระบบการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา
2. นำผลที่ได้จากการศึกษามาเป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย และมีประสิทธิภาพสูงสุด

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาที่ศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต รุ่นที่ 9 -14 จำนวนทั้งสิ้น 210 คน (ข้อมูล : สำนักงานโครงการบัณฑิต)
2. เนื้อหาที่ศึกษา การค้นคว้าอิสระฉบับนี้ เป็นการศึกษาทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ซึ่ง

ประกอบด้วย ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านปัจจัยเกื้อหนุน

3. ระยะเวลาดำเนินการวิจัย ในการศึกษาทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาระดับบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต รุ่นที่ 9 – 14 ในระหว่างเดือนกันยายน 2553 ถึงเดือนตุลาคม 2553

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา เรื่อง ทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร มีดังต่อไปนี้

1. ตัวแปรต้น (อิสระ) ได้แก่สถานภาพส่วนบุคคล ประกอบด้วย

- 1.1 เพศ จำแนกเป็น
- 1.2 อายุ (ปี)
- 1.3 อาชีพปัจจุบัน
- 1.4 รายได้ (บาท/เดือน)

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ใน 5 ด้าน คือ

- 2.1 ด้านหลักสูตร
- 2.2 ด้านอาจารย์ผู้สอน
- 2.3 ด้านกระบวนการเรียนการสอน
- 2.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล
- 2.5 ด้านปัจจัยเกื้อหนุน

นิยามศัพท์เฉพาะ

หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต หมายถึง หลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้บริหารและบุคลากรให้มีความรอบรู้ในเรื่องธุรกิจแบบสมัยใหม่ ซึ่งหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตได้แบ่งออกเป็น 7 กลุ่มวิชา ดังนี้ คือ กลุ่มวิชาการจัดการทั่วไป กลุ่มวิชาการจัดการการตลาด กลุ่มวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ กลุ่มวิชาการจัดการ โลจิสติกส์ กลุ่มวิชาการจัดการนวัตกรรมทางธุรกิจ กลุ่มวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน และกลุ่มวิชาการจัดการวิสาหกิจ

การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์การตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

ทักษะต่อการจัดการเรียนการสอน หมายถึง ความเห็นของนักศึกษาดต่อการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสามารถวัดได้จากองค์ประกอบใน 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และ ด้านปัจจัยเกื้อหนุน

ด้านหลักสูตร หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ได้แก่ การจัดทำคู่มือหลักสูตร การจัดแผนการเรียน การจัดหลักสูตรให้สอดคล้องตามความต้องการของนักศึกษา การกำหนดหน่วยกิตของรายวิชา การจัดหลักสูตรที่พัฒนาความรู้และทักษะด้านวิชาการด้านวิชาชีพ การจัดหลักสูตรภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัย รวมถึงการพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา

ด้านอาจารย์ผู้สอน หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับอาจารย์ ได้แก่ ลักษณะและการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ การถ่ายทอดความรู้ ความเป็นผู้มีความรอบรู้และประสบการณ์ในสาขาวิชาที่สอน การอุทิศตนต่อภาระหน้าที่ความรับผิดชอบต่อนักศึกษา มีทักษะที่ดีต่อการสอน และผู้เรียนเพื่อปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ความมีคุณธรรม และจริยธรรม แนะนำแหล่งความรู้ทางวิชาการ

ด้านกระบวนการเรียนการสอน หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน ได้แก่ วิธีการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้สอนเลือกใช้อย่างเหมาะสม การทำแผนการสอน การเตรียมการสอน การจัดประมวลการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุจุดประสงค์ที่วางไว้ โดยให้ความสำคัญกับผู้เรียน การแบ่งเวลาและเนื้อหาได้อย่างเหมาะสม

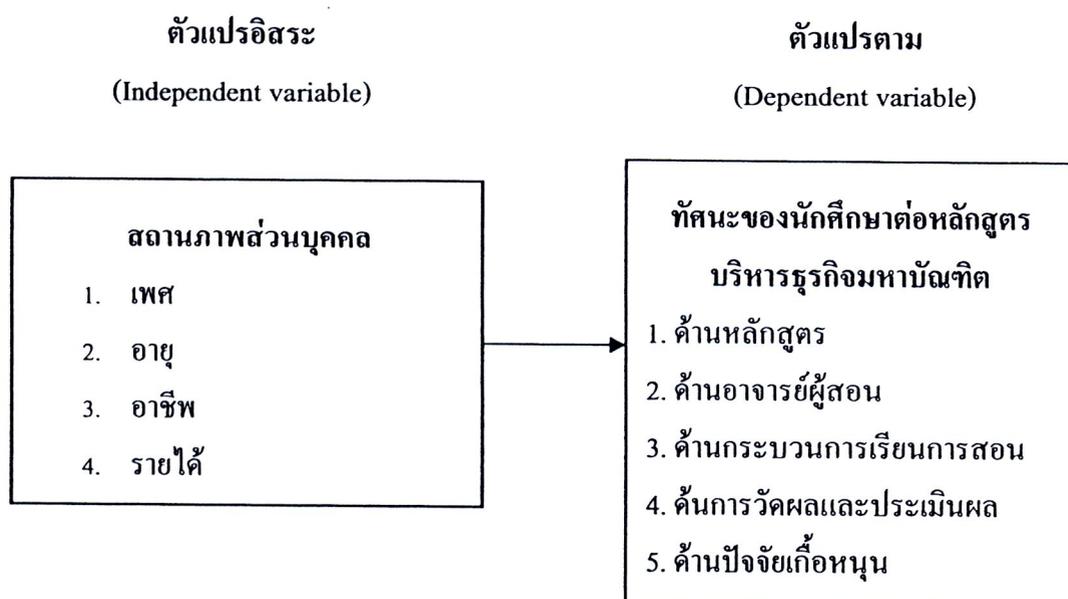
ด้านการวัดและประเมินผล หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล ได้แก่ วิธีการหรือกิจกรรมการวัดและประเมินผลการเรียน ที่ผู้สอนใช้ในการวัดความรู้การนำหลักเกณฑ์การวัดและประเมินผลมาใช้อย่างเป็นระบบและได้มาตรฐาน และตัดสินผลการเรียนของนักศึกษาอย่างเป็นธรรม มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้

ด้านปัจจัยเกื้อหนุน หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับปัจจัยเกื้อหนุน ได้แก่ การจัดสิ่งทีเอื้อต่อการสนับสนุนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและอำนวยความสะดวกต่อนักศึกษา ประกอบด้วย การจัดด้านอาคารสถานที่ให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนในหลายรูปแบบ เช่น แบบกลุ่มใหญ่ กลุ่มย่อย และการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง มีห้องสมุด ที่เอื้ออำนวยต่อการสืบค้นและเรียนรู้ ได้แก่ ตำรา หนังสือ วารสาร สื่อมัลติมีเดีย ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศอย่างเพียงพอ และทันสมัย มีสื่อการเรียนการสอนที่เสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์และการใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักศึกษา

นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาที่กำลังศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต รุ่นที่ 9 -13 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้ศึกษาได้ประมวลความคิดจากเอกสารทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทศนะของนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษาที่มีต่อหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครแล้วนำมา บูรณาการกำหนดเป็นกรอบการวิจัย ดังภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

ผู้ทำการวิจัยตั้งสมมติฐานการวิจัยเพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

1. นักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครที่มีสถานภาพส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตแตกต่างกัน